

**Силабус навчальної дисципліни
«НАЦІОНАЛЬНІ ЗАПОВІДНИКИ В ТУРИЗМІ»**

Для усіх освітніх програм спеціальностей університету.
Перший (бакалаврський) рівень
Мова викладання – українська

Структурний підрозділ	Кафедра туризму та готельно-ресторанної справи Природничо-економічний факультет
Викладач:	Прізвище, ім'я, по батькові викладача: Ковтуник Інна Іванівна Науковий ступінь: кандидат географічних наук Посада: старший викладач кафедри туризму та готельно-ресторанної справи Профайл викладача: http://kafturyzmu.kpnu.edu.ua/kovtunyk-i-i/ E-mail: kovtunyk.inna@kpnu.edu.ua Робоче місце: ауд. 110 (кафедра туризму та готельно-ресторанної справи), навчальний корпус № 4, вул. Павла Скоропадського, 52
Лінк на освітній контент навчальної дисципліни	https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=23649
Статус навчальної дисципліни	Вибірковий освітній компонент
Обсяг навчальної дисципліни: Загальний обсяг годин	120 год.
Кількість кредитів ЄКТС	4 кредити ЄКТС
Форми навчання	Денна форма навчання
Політика навчальної дисципліни	<p><u>Академічна доброчесність.</u> Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p> <p><u>Відвідання занять.</u> Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом.</p> <p><u>Лекційні заняття.</u> Структура кожного лекційного заняття поділяється на окремі питання, включає план та подальше його розкриття. Ефективність слухання курсу лекцій значною мірою залежить від активності та самостійності студента при підготовці до сприйняття лекційного матеріалу. Ця активність та самостійність повинні виявлятися не тільки у тому, щоб конспектувати зміст лекцій, а головне у тому, щоб усвідомити необхідність вивчення лекційного доробку, що складає умову правильного сприйняття та засвоєння знань із туризму та готельно-ресторанної справи на підставі самопідготовки до наступної лекції, практичного заняття. Деякі питання, терміни, положення, які розглядаються на лекції і практичних заняттях, студент може недостатньо розуміти, що потребує додаткового ознайомлення з науковою літературою. Цей матеріал треба не тільки підібрати, але і спеціально помітити, щоб запитати про нього у лектора або з'ясувати самому за допомогою підручника, словників та енциклопедій.</p> <p><u>Семінарські заняття.</u> До семінаських занять викладач повідомляє:</p> <ul style="list-style-type: none"> • теми та запитання, які потребують вивчення; • список літератури та інтернет-адреси інформаційних ресурсів, де

	<p>можна знайти необхідний матеріал для підготовки питань практичних і самостійних робіт у повному обсязі;</p> <ul style="list-style-type: none"> • завдання самостійної роботи. Цей вид підготовки передбачає виступи на практичних заняттях або ж індивідуальні звітування про виконання на консультаціях викладача. <p><u>Самостійна робота.</u> Більша частина змісту навчальної дисципліни виділяється на самостійне опрацювання. Самостійна робота повинна бути чітко спланована на увесь період навчання. Щоб зрозуміти матеріал, перше сприйняття розділу або параграфу повинно бути спрямовано на виділення в ньому головного, центральної думки. Важливо прослідкувати, як ця думка розвивається та обґрунтовується. Після цього навчальний матеріал розбивається на завершені за смыслом частини й кожна частина поділяється на складові (виділяється головна частина думки). Конспектувати необхідно тільки після того, коли матеріал до кінця зрозумілий. Конспект повинен бути скороченим. Записувати рекомендується основну думку, а також невідомі способи обґрунтування, визначення, розкриття термінології та понять. В окремих випадках конспект може являти собою тільки план та скорочені тези проробленого матеріалу. Стислий конспект є результатом напруженої розумової діяльності студента над змістом підручника. Пророблений та законспектований таким чином навчальний матеріал засвоюється найбільш повно та міцно. Конспектувати посібник та рекомендовану літературу доцільно у тому ж зошиті, у якому записані лекції. Це дозволяє співвіднести матеріали конспектування літератури та лекції, взаємно їх доповнити та систематизувати. Самоконтроль щодо виконання навчальних завдань забезпечує подолання труднощів, які можуть виникнути при цьому та є необхідною умовою успішної роботи студента.</p> <p><u>Письмові роботи.</u> Очікується, що студенти виконають декілька видів письмових робіт (есе, реферат, курсова робота).</p> <p><u>Консультації.</u> Якщо у студента виникають питання, то він завжди може звернутись із ними до викладача. Викладач призначає консультації, які потрібні для роз'яснення незрозумілих питань, для відпрацювання пропущених занять, для перевірки виконання самостійних завдань. А також студент може звернутись на кафедру за літературою, за методичними рекомендаціями та іншими навчальними матеріалами.</p> <p><u>Література.</u> Уся література, яку студенти не можуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p>
<p>Що будемо вивчати?</p>	<p>Предметом вивчення навчальної дисципліни «Національні заповідники в туризмі» є теоретико-методологічні засади вивчення природно-географічних і історико-культурних рекреаційних ресурсів, природно-заповідного фонду (ПЗФ), природних та історико-культурних національних заповідників.</p>
<p>Чому це треба вивчати?</p>	<p><i>Метою викладання навчальної дисципліни «Національні заповідники в туризмі» є теоретична база навчальної дисципліни «Національні заповідники в туризмі», природні та історико-культурні заповідники.</i></p> <p><i>Основними завданнями викладання навчальної дисципліни «Національні заповідники в туризмі» є теоретична і практична підготовка майбутніх фахівців, а саме:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • вивчення теоретичної бази навчальної дисципліни «Національні заповідники в туризмі»; • аналіз класифікації заповідників; • вивчення природоохоронних територій, функцій і завдань природоохоронних територій; • аналіз критеріїв та принципів віднесення природоохоронних територій до природних заповідників; • аналіз класифікації природоохоронних територій; • вивчення природно-заповідного фонду, створення і проектування територій природно-заповідного фонду; • аналіз діяльності на територіях ПЗФ; • вивчення національних природних заповідників України;

	<ul style="list-style-type: none"> аналіз національних історико-культурних заповідників України; аналіз національних заповідників Хмельницької області.
Яких результатів можна досягнути?	<p><i>Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні знати:</i> теоретичну базу навчальної дисципліни «Національні заповідники в туризмі», понятійно-термінологічний апарат навчальної дисципліни «Національні заповідники в туризмі», законодавчо-правові документи, які регулюють використання рекреаційних ресурсів і їх охорону, класифікацію заповідників, природоохоронні території, функції та завдання природоохоронних територій.</p>
Як можна використати набуті знання та уміння?	<p>Після завершення курсу, студенти можуть використати набуті знання, уміння і навички для вирішення таких професійних завдань:</p> <p><i>вміти:</i> готувати матеріал із відомостями про рекреаційні ресурси для створення тематичних екскурсійних програм: природничих, історичних, історико-краєзнавчих тощо, готувати матеріал із відомостями про рекреаційні ресурси для туристичного підприємства, з метою організації різноманітних видів туризму: екологічного, сільського (зеленого), культурно-пізнавального тощо, аналізувати критерії і принципи віднесення природоохоронних територій до природних заповідників, аналізувати класифікацію природоохоронних територій, аналізувати природно-заповідний фонд, створювати та проектувати території природно-заповідного фонду.</p> <p><i>мати навички:</i> аналізу різних видів рекреаційних ресурсів, аналізу діяльності на територіях ПЗФ, створення національних природних заповідників України, аналізу національних історико-культурних заповідників України, аналізу національних заповідників Хмельницької області.</p>
Зміст дисципліни	<p>Змістовий модуль 1. Теоретична база навчальної дисципліни «Національні заповідники в туризмі». Природні та історико-культурні заповідники.</p> <p><i>Тема 1. «Національні заповідники в туризмі» як навчальна дисципліна.</i></p> <p><i>Тема 2. Класифікація заповідників.</i></p> <p><i>Тема 3. Природоохоронні території. Функції і завдання природоохоронних територій.</i></p> <p><i>Тема 4. Критерії та принципи віднесення природоохоронних територій до природних заповідників.</i></p> <p><i>Тема 5. Класифікація природоохоронних територій.</i></p> <p><i>Тема 6. Природно-заповідний фонд. Створення і проектування територій природно-заповідного фонду. Діяльність на територіях ПЗФ.</i></p> <p><i>Тема 7. Національні природні заповідники України.</i></p> <p><i>Тема 8. Національні історико-культурні заповідники України.</i></p>
Методи навчання	<p>В процесі викладання дисципліни «Національні заповідники в туризмі» використовуються наступні методи і прийоми викладання даної дисципліни: усне слово викладача, пояснення, різні види бесід, конспектування, створення та розв'язання проблемних ситуацій, опрацювання методичної літератури, обговорення тематичних статей, дискусії, завдання дослідницького характеру, критичний огляд наукових публікацій, виконання варіантів ситуаційних вправ та задач, виконання завдань аналітичного характеру, самостійна робота студентів, консультації.</p>
Інформаційне забезпечення	<p>Література</p> <p>Основна:</p> <ol style="list-style-type: none"> Білецька Г. А. Рекреаційне природокористування: навч. посіб. Л.: Новий світ-2020, 2019. 149 с. Гродзинський М. Д., Стеценко М. П. Заповідна справа в Україні: навч. посіб. К.: Географіка, 2023. 306 с. Давиденко В. М. Заповідна справа: навч. посіб. Миколаїв: МФ НаУКМА, 2021. 140 с. Данилишин Б. М., Дорогунцов С. І., Міщенко В. С. та ін. Природно-ресурсний потенціал сталого розвитку України. К.: РВПС України, 2024. 716 с. Любич І. Й. Основи заповідної справи: навч. посіб. К.: КНУ, 2022. 128 с.

	<p style="text-align: center;">Додаткова:</p> <p>6. Алексеева Н. Ф., Сакун Л. М. Регіональні аспекти стратегії розвитку туристичної індустрії. <i>Економіка. Управління. Інновації</i>. Житомир: Житомир. держ. ун-т ім. І. Франка, 2018. Вип. 2 (8). С. 34-41.</p> <p>Івченко А. С. Вся Україна. К.: Картографія, 2006. 850 с.</p> <p>7. Ковтуник І. І. Національний природний парк «Подільські Товтри» як унікальний ресурс для розвитку внутрішнього та міжнародного туризму в Україні. <i>Ефективна економіка</i>. 2020. № 6. Режим доступу до наукової праці: URL: http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7941. (Index Copernicus).</p> <p>8. Ковтуник І. І. Тектонічні та орографічні ресурси Хмельниччини. Шістдесят восьмі економіко-правові дискусії: матеріали міжнар. наук. інтернет-конф. соціогуманітарного спрямування. Секція 14. Географічні науки (Львів, 27-28 верес. 2022 р.). Львів, 2022. С. 126-127. Доступ до наукової праці: URL: http://www.spilnota.net.ua/ua/article/id-4029/.</p> <p>9. Ковтуник І. І. Орографічні (ресурси рельєфу) рекреаційні ресурси Хмельниччини. Історико-культурні, географічні та економічні аспекти розвитку туризму на Хмельниччині: колективна монографія [кол. авторів; за ред.: С. А. Копилов (гол. ред.), С. Е. Баженова (наук. ред.)]. Кам'янець-Подільський: Кам.-Под. нац. ун. ім. Івана Огієнка, 2017. С. 96-113. (1,5 авт. арк.).</p> <p>10. Попович С. Ю. Природно-заповідна справа: навч. посіб. К.: Арістей, 2020. 480 с.</p> <p>11. Фоменко Н. В. Рекреаційні ресурси та курортологія. К.: ЦНЛ, 2021. 311 с.</p> <p>12. Хмельниччина туристична: історико-культурні, природно-географічні та економічні аспекти розвитку: колективна монографія / за ред.: С. А. Копилов (гол. ред.), С. Е. Баженова (наук. ред.). Кам'янець-Подільський: Кам.-Под. нац. ун. ім. Івана Огієнка, 2019. 208 с.</p> <p>13. Ярьоменко С. Г. Туристичні ресурси України. Херсон: Олді+, 2021. 472 с.</p> <p style="text-align: center;">Інформаційні ресурси:</p> <p>14. Закон України «Про туризм». Режим доступу до сайту: http://www.tourism.gov.ua.</p> <p>15. Курс «Sustainability». Онлайн Академія UNWTO https://www.unwto-tourismacademy.ie.edu/course-catalog?product-category=sustainability.</p> <p>16. Tourism for Sustainable Development Goals. URL: http://tourism4sds.org/.</p> <p>17. Tourism Statistics. URL: https://www.e-unwto.org/toc/unwtotfb/current. UNWTO Tourism Highlights. URL: https://www.e-unwto.org/.</p>
<p>Обсяг дисципліни: види занять та години</p>	<p>Лекційні заняття: 20 год. Семінарські заняття: 20 год. Самостійна робота: 80 год.</p>
	<p><i>Видом підсумкового контролю навчальної дисципліни «Національні заповідники в туризмі» є залік.</i></p> <p>Критерії оцінювання практичного заняття:</p> <p>Поточний контроль проводиться з метою перевірки рівня підготовки здобувачів вищої освіти за визначеною темою; забезпечення зворотного зв'язку між викладачем та здобувачами вищої освіти, управління навчальною мотивацією здобувачів.</p> <p>Оцінювання на практичних заняттях відбувається за 12 бальною системою відповідно до критеріїв визначених «Положенням про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка».</p> <p>URL: https://drive.google.com/file/d/15P4aY1b8fyCGV0-sSceqUDKQAn5o1Dwt/view</p> <p>Максимальний бал оцінки поточної успішності здобувачів вищої освіти на навчальних заняттях рівний 12.</p> <p>Відповіді студентів на практичних заняттях оцінюються за 12-бальною системою за наступними критеріями:</p>

	Рівні навчальних досягнень	Оцінка в балах (за 12-бальною шкалою)	Критерії оцінювання
Система оцінювання результатів навчання	Початковий (понятійний)	1	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді „так” чи „ні”.
		2	Здобувач вищої освіти не достатньо усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні „так” чи „ні”; може самостійно знайти в підручнику відповідь.
		3	Здобувач вищої освіти намагається аналізувати на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі закономірності; робить спроби виконання вправ і завдань репродуктивного характеру; за допомогою викладача виконує прості вправи за готовим алгоритмом.
	Серед-ній (репродуктив-ний)	4	Здобувач вищої освіти володіє початковими знаннями, здатний виконати вправи і завдання за зразком; орієнтується в термінах, поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі.
		5	Здобувач вищої освіти розуміє суть навчальної дисципліни, може дати визначення понять, категорій (однак з окремими помилками); вміє працювати з конспектом лекцій, самостійно опрацьовувати частину навчального матеріалу; виконує прості вправи і завдання за алгоритмом, але окремі висновки є нелогічними та непослідовними.
			6

Достатній (алгоритмічно дієвий)	7	Здобувач вищої освіти правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими поняттями, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; самостійно користуватися додатковими джерелами; правильно використовувати термінологію; складати таблиці, схеми. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
	8	Знання здобувача досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями; вміє самостійно працювати, може підготувати реферат і обґрунтувати його положення. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
	9	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання у дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить поняття, категорії; може самостійно опрацьовувати матеріал, виконує прості творчі завдання; має сформовані типові навички. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
	10	Здобувач вищої освіти володіє глибокими і міцними знаннями та використовує їх у нестандартних ситуаціях; може визначати особливості цифрових процесів; робить аргументовані висновки; самостійно визначає мету власної діяльності; виконує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні дисципліни; використовує знання, аналізуючи різні явища, процеси. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.

	Високий (творчо-професійний)	11	Здобувач вищої освіти володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності (диспути, круглі столи тощо); спроможний за допомогою викладача підготувати виступ на студентську наукову конференцію; самостійно вивчити матеріал; визначити програму своєї пізнавальної діяльності; оцінювати різноманітні явища, процеси в ОБО. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
		12	Здобувач вищої освіти має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності в навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні ситуації та завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; вміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію; займається науково-дослідною роботою; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й схильності; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
<p>При визначенні підсумкової оцінки, поточна успішність студентів інтегрується у 100-бальну систему за формулою (середній бал*0,05+0,4)*40, де 40 це максимальна кількість балів, виділена на оцінювання поточної успішності.</p> <p>Відвідування занять. Очікується, що всі студенти відвідають лекційні та семінарські заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом.</p> <p>«Положення про організацію освітнього процесу в КІНУ імені Івана Огієнка» URL: https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-ZSJBBOVvL2bTCaLtRbcQA86/view</p> <p>Критерії оцінювання модульної контрольної роботи:</p> <p>Після вивчення освітнього компоненту здобувачі пишуть модульну контрольну роботу.</p> <p>Модульна контрольна робота виконується у письмовій формі. До її написання допускаються усі студенти. Невиконання МКР оцінюється 0 балів.</p> <p>Здобувачі вищої освіти, які за результатами виконання модульних контрольних робіт отримали рейтинговий бал менший 60 % від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися для виконання або не виконали завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.</p> <p>Модульна контрольна робота проводиться у формі письмової відповіді на запропоновані запитання. Максимальна кількість балів за МКР – 40. Для зарахування модульної контрольної роботи мінімальна кількість набраних балів повинна становити не менше 24, у іншому випадку МКР потрібно виконати повторно</p>			

Шкала ECTS	Критерії оцінювання
«відмінно» 36-40 балів	Здобувач вищої освіти у відповідях на варіант МКР демонструє глибокі знання з предмету, повною мірою володіє матеріалом, що дозволяє виявляти розуміння змісту предмету, його основних положень, категоріального апарату тощо, може обґрунтовувати свої судження, аргументуючи правильну відповідь, логічно та послідовно формулює текст відповідей на поставлені завдання.
«добре» 30-35 балів	Результати відповідей здобувача вищої освіти на варіант МКР відповідають тим самим вимогам, що й для оцінки «відмінно», але при цьому здобувач допускає певні неточності та незначні помилки. Здобувач володіє матеріалом, правильно відповідаючи на поставлені завдання, логічно формулює відповіді, намагаючись аргументувати їх.
«задовільно» 24-29 балів	Відповіді здобувача вищої освіти на варіант МКР дозволяють виявити знання і розуміння основних положень предмета, певне володіння категоріальним апаратом, проте характеризуються фрагментарністю, відсутністю повноти та аргументованості. Здобувач допускає помилки при відповідях на питання МКР, не вміє достатньо обґрунтувати свої судження.
«незадовільно» 0-23 бали	Відповіді здобувача вищої освіти на варіант МКР не виявили знань та розуміння основних положень предмета, що спричинило значну кількість помилок або, взагалі, повну/часткову відсутність відповідей. Здобувач не вміє логічно побудувати відповідь, обґрунтувати свої судження, плутається у розумінні категоріального апарату тощо.
Критерії оцінювання самостійної роботи	
<i>Робота оцінюється в 20-18 балів, якщо:</i> автором чітко поставлена проблема і представлена власна точка зору стосовно її вирішення; проблема розкрита на високому теоретичному рівні, простежені системні зв'язки предмету дослідження, подані обґрунтування заявлених характеристик з коректним використанням фахових термінів, що мають відношення до завдання; надана аргументація власної думки з опорою на соціально-політичний аспект в контексті проблематики; робота розгорнуто розкриває заявлену тему.	
<i>Робота оцінюється в 16-18 балів, якщо:</i> представлена власна точка зору(позиція, ставлення) стосовно вирішення проблеми; тема розкрита з конкретним використанням спеціальних понять у контексті відповіді (теоретичні зв'язки та обґрунтування явно не простежуються); надана аргументація власної думки з опорою на факти розвитку соціально-політичних уявлень з проблематики; заявлена тема розкрита не в повній мірі, зокрема не проаналізовані деякі суттєві характеристики предмету аналізу.	
<i>Робота оцінюється в 14-16 балів, якщо:</i> представлена власна точка зору(позиція, ставлення) при розкритті проблеми; проблема розкрита при формальному використанні фахових термінів; дана аргументація своєї думки з опорою на факти розвитку соціально-політичних уявлень з проблематики без теоретичного обґрунтування; заявлена тема розкрита не до кінця, а саме: розкриті лише деякі суттєві характеристики предмету дослідження.	
<i>Робота оцінюється в 12-14 бали, якщо:</i> представлена власна точка зору(позиція, ставлення) при розкритті проблеми; проблема розкрита на буденному(а не теоретичному) рівні; аргументація власної думки слабко пов'язана з розкриттям проблеми; опущений аналіз суттєвих характеристик явища, тобто розкриті лише несуттєві характеристики предмету дослідження.	
<i>Робота оцінюється в 0 балів, якщо:</i> робота є плагіатом, тобто коли автор скористається нечесним шляхом представлення чужих думок власними.	
Академічна доброчесність. Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел списування, втручання в	

роботу інших студентів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її не зарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. URL: <https://integrity.kpnu.edu.ua>

Підсумкова шкала оцінювання:

Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 «Положення про організацію освітнього процесу К-ПНУ» введеного в дію наказом від 26.02.2020 № 25-ОД.

Рейтингова оцінка	За шкалою ECTS	Залікова оцінка
90-100	A (відмінно)	зараховано
82-89	B (дуже добре)	
75-81	C (добре)	
67-74	D (задовільно)	
60-66	E(достатньо)	
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	не зараховано
34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)	

Умови визначення успішного засвоєння освітнього компоненту:

- кредити присвоюються здобувачам вищої освіти після завершення навчальної дисципліни та успішного оцінювання досягнутих ними результатів навчання;
- критерієм успішного проходження здобувачем вищої освіти оцінювання результатів навчання є досягнення ним мінімального порогового рівня оцінок за кожним запланованим результатом навчання освітнього компоненту та мінімального порогового рівня оцінки за освітнім компонентом загалом, яких складає 60 % від максимально можливої кількості балів, визначеної відповідними нормативними документами Університету;
- здобувачам вищої освіти, які за результатами підсумкового контролю отримав незадовільну оцінку, дозволяють ліквідувати академічну заборгованість після належної підготовки;
- ліквідацію академічної заборгованості за результатами семестрового контролю дозволяють до початку наступного семестру в час, визначений графіком ліквідації академічної заборгованості, та допускають не більше двох разів: перший раз – викладачеві, другий – комісії, яку створюють за розпорядженням декана факультету;
- за неуспішного проходження оцінювання результатів навчання за освітнім компонентом кредити здобувачу вищої освіти не присвоюють.

В умовах застосування дистанційних технологій навчання організація поточного і семестрового контролю відбувається відповідно до «Порядку організації поточного та семестрового контролю із застосуванням дистанційних технологій навчання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (зі змінами)» (https://drive.google.com/file/d/15qM6nA_NtvOZxOYz4Hzc8DZNgnAiL_zz/view).

Неформальна та інформальна освіта. Визнання К-ПНУ ім. І. Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом формальної або інформальної освіти регламентовано «Положенням про результати навчання, здобутих шляхом формальної або інформальної освіти».

У випадку, якщо здобувач освіти отримав знання у неформальній та інформальній освіті, зарахування результатів навчання здійснюється згідно Порядку визнання результатів навчання здобувачів вищої освіти,

	<p>отриманих шляхом здобуття неформальної/інформальної освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка, зокрема, якщо їх тематика відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій темі або змістовому модулю).</p> <p>У неформальній освіті:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● закінчення професійних курсів, семінарів або тренінгів, тематика яких відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій темі або змістовому модулю); ● підготовка конкурсної наукової роботи; ● призове місце на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт; ● призове місце на Всеукраїнській студентській олімпіаді. <p>В інформальній освіті:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● наявність наукової публікації; <p>волонтерська діяльність.</p>
Підсумковий контроль	Залік
Локація	Згідно з розкладом